

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for Sakteng Wildlife Sanctuary, describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

The activities that required ESMPs for the year 2024 under Sakteng Wildlife Sanctuary are:

1. Corral Fencing Installation to Mitigate Livestock Depredation
2. Maintenance of Range Office

བོད་ལྗང་བཅུ་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྲིའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་འདི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ ཁ་བ་(Category B) རྒྱ་ལྷ་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟན་ཏེ་སྤྱད་སྒྲོབ་ས་ཁོངས་ནང་སྤྱད་མེད་མེ་སེར་དང་ ཡང་ན་ སྤྱད་སྒྲོབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་ཏེ་འཚོ་བ་སྤྱད་སྒྲོབ་ས་ཁོངས་ལྟ་བུ་བརྟན་མེད་མེ་སེར་ ཡང་ན་ གལ་ཅན་གྱི་མཐའ་སྐོར་གནས་སྟངས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལྟ་གཞི་ན་པ་འབྱུང་ནི་ཉེན་ ཁ་ཡོད་པ་ད་ གལ་སྤྱད་གཞི་ན་པ་འབྱུང་པ་ཅིན་ གཞི་ན་ཉེན་ཚུ་དམིགས་གསལ་ས་གནས་ནང་རྒྱུ་ཅིག་འབྱུང་ནི་དང་ གཞི་ན་ཉེན་མར་པ་བ་རྒྱུ་ནི་དང་ ཅ་མེད་ཡང་གཏང་ཚུགས་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྲིའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་ཐོག་ལྟ་ རྒྱུ་སྐོར་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ལྷ་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་ སྟངས་དང་ མི་ཕྱེ་གཉིས་ལྟ་ཡུན་བརྟན་གྱི་པན་པ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་གི་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྲིའི་ཆོ་སྲོག་མ་དདུལ་གྱི་སྤྱད་བྱས་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ ཐབས་ལྟ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་དགོ་པ་ད་ མི་དམངས་གྲོས་བསྟུན་དང་ དུས་དང་དུས་སྤྱི་མི་དམངས་ལྟ་གསང་ བ་བཤད་ནི་འདི་དགོ་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ སྤྱི་ཁྲིའི་དང་སྲོག་ཆགས་རྒྱུ་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་ལྷ་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ ཐབས་ལམ་ དང་བཟང་སྤྱད་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པ་ད་ འདི་ཡང་ལས་ལྷ་འདི་གདམ་སེལ་ལམ་ལྟགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡིན། གདམ་སེལ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་ལྷ་གི་ རྒྱུ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་ལྟ་གཞི་ན་ཉེན་ཡོད་པའི་ལས་ལྷ་ཚུ་གི་དོན་ལྟ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་ གཞི་བཟོ་དགོ། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་ལྷ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཏེ་མ་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་སྐབས་དང་མཇུག་བསྟུན་པ་ལྟ་ མཐའ་འཁོར་ གནས་སྟངས་འཛིན་སྐྱོང་དང་གཞི་ན་ཉེན་མར་པ་བ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅུགས་དགོ་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་ལྷ་མི་ཕྱེ་ལྟ་འགན་བཅུ་སྤྱད་དང་སྟན་ལྟ་ དེ་ལས་ལྷ་རྟོག་ལམ་ལྟགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་འགུལ་བཤད་ ཁ་གསལ་ཚུད་དགོ་པ་ཡིན། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལྟ་ གལ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ཁ་གྲུ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཉེན་བཤད་ཚུ་ཚུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཁ་ གྲུ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལྟ་གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ཁ་གྲུ་ཡོད་མི་ངོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་གལ་གཏོགས་ འབད་ནི་འཇུག་ལྟགས་ དེ་ལས་གལ་གཏོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་བཅའ་སྤྱོད་ཚུ་ཚུད་དགོ་པ་ཡིན། སྤྱི་ཁྲིའི་དང་སྲོག་ཆགས་རྒྱུ་ལམ་ཡིན་ཚད་ཚུ་གི་མཆར་ གཞི་ལས་ལྷ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དན་ཐོ་དང་སྟན་ལྟ་ བསྟར་ཞིབ་ ཚིས་དབྱེད་འབད་ནི། དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ འདི་ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་དུས་མཐུན་བཟོ་དགོ་པ་ཡིན།

སྐུ་སྤྱོད་ཀྱི་དུགས་སྤྱད་སྒྲོབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ རང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དགོ་པ་ཡོད་པའི་ལས་ ལྷ་ཚུ་ཡང་།

༡༩ སྐུ་སྤྱོད་ ཆེད་འོག་ལྟ་ ཏེ་ནོར་ཚུ་ འབྲུམ་ས་དང་ རྒྱ་ཁར་གཏང་སའི་ས་ཁོངས་རམ་བསྐོར་བསྐོར་མ་ བཅུགས་ནི་དང་།

༢༠ མི་རྒྱུ་སྤྱོད་འཛིན་ཡིག་ཚང་ ཉམས་བཅོས་ འབད་ནི།